

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و برزنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: والنٲین کاتاسانوف*

برگردان از: ا. م. شیرى

۱۴ نومبر ۲۰۱۳

در بارهٔ ایران، عربستان سعودى و صد سالگى نظام ذخيرۀ فدرال(*)

تلاشها برای ایجاد روابط سیاسى حسنه بین امریکا و ایران همزمان با به سردى گرائیدن مناسبات بین امریکا و عربستان سعودى مورد بحث بسیارى از رسانه هاى جمعى در ماههاى اخیر قرار گرفته است و همهٔ اینها اغلب حادثۀ تشکیل نظام ذخيرۀ فدرال امریکا در سال ۱۹۱۳ را یادآورى مى کند، که در ماه دسمبر یک صد سالگى آن به پایان مى رسد. از نقطۀ نظر من، مصادف بودن رویدادهاى اخیر خاورمیانۀ و نزدیک با یکصدمین سالگرد تشکیل نظام ذخيرۀ فدرال بسیار نمادین است.

صرف نظر از طیف وسیع دلایل شروع گرمایش مناسبات بین واشنگتن و تهران، سعى مى کنم جنبۀ مالى- پولى این رویدادها را توضیح دهم. پس از جنگ جهانی دوم بین امریکا و ایران مناسبات گرم و دوستانه برقرار بود. اما پس از سرنگونی شاه طرفدار امریکا در سال ۱۹۷۹ در ایران، همهٔ این مناسبات تغییر یافت. در طول دهه هاى اخیر مناسبات بین امریکا و ایران در بهترین حالت، تیره، و اغلب خصمانه بود. واشنگتن تا این اواخر کوشش مى کرد به اتکای اعمال تحریمهاى اقتصادى- مالى تهران را به زیر نظارت خود درآورد. طی دهۀ اخیر، تحریمها زیر پرچم مبارزه با برنامهٔ هسته ئى ایران، که گویا هدف آن ساخت سلاح اتمى است، به اجراء گذاشته شد. سالهاى زیادى است که ایران در زیر تحریمهاى اقتصادى امریکا به حیات خود ادامه مى دهد. این تحریمها، البته که زندگى جمهورى اسلامى را دچار دشواریهاى کرده است، اما ایران به نوعى با این شرایط خو گرفته است. مسدود کردن تسویه حسابهاى ایران با دیگر کشورها با دالر امریکا، نکتهٔ کلیدى تحریمها بودند. از آنجائى که همهٔ پراختهاى بزرگ عمدتاً به صورت غیرنقدى انجام مى شود، آنها باید از نظام بانكى امریکا عبور کنند. در مقابل این تحریمها، تهران با گذار به یورو برای تسویهٔ پرداختهاى نفت و سایر کالاهاى خود، واکنش نشان داد. در پاسخ به ایران، واشنگتن با اعمال فشار به متحدان اروپائى خود، «مهره ها» را سفت تر کرد. اولاً، امریکا خواستار امتناع آنها از خرید نفت ایران شد. دوم، از بانکهاى اروپائى خواست از ارائهٔ خدمات برای تسویهٔ پرداختهاى ایران با یورو خوددارى نمایند. متحدان اروپائى تا حد زیادى به خواست امریکا گردن نهادند. ایران صدور نفت به سایر کشورها، از جمله به چین و هند را در اولویت قرار داد. بدین ترتیب تسویهٔ پرداختها را نه با دالر یا یورو، بلکه با یوان و روپیه انجام داد. در عین حال، در تجارت ایران با ترکیه و برخی کشورهاى دیگر از طلا استفاده شد. همچنین، روش تجربه شدهٔ قدیمى بی نیاز از ارز - معاملات تهاترى- نیز به کار بسته شد.

واشنگتن ضمن اعمال تحریمها علیه ایران، ناگهان متوجه شد، که بر سر شاخ نشسته و بن می بُرد. تحریمها علیه جمهوری اسلامی ایران شرکای آن را به امتناع از تسویه پرداختهای خارجی خود با دالر امریکا تشویق کرد. واشنگتن با برقراری تحریمها علیه ایران در وهله نخست، بازی را به حریف ژئوپولیتیک خود - به چین، به عبارت صحیح تر به ارز چین- یوان باخت.

واشنگتن سعی کرد مشکل پیش آمده را با تکیه به قدرت نظامی، با حمله برق آسا و جنگ ظفرمند علیه سوریه حل کند، و پس از آن با کاربرد متدهای جنگی ایران را سر و سامان دهد. اما برنامه جنگی امریکا در ماه سپتامبر سال جاری، پیش از همه، در سایه مواضع پایدار و پیگیر روسیه کنار گذاشته شد. در این مورد باید به واشنگتن سپاسگزار بود که در این شرایط به شدت انعطاف و سرعت عمل نشان داد و از تقابل با ایران به سوی همگرایی روی آورد. در اینجا لازم به تأکید است، که همه مذاکرات در باره برنامه هسته ئی ایران در حد قابل ملاحظه ای فقط یک پوشش برای هدف واقعی واشنگتن به حساب می آید. اما هدف اصلی آن اساساً عبارت است از اعمال کنترل مؤثر بر منطقه خاورمیانه و نزدیک ایران یک کشور کلیدی در این منطقه است. اگر تا چند سال قبل در تلاش برای اعمال کنترل بر حریم منطقه ژئوپولیتیک خاورمیانه، تصورات مرتبط با نفت و گاز طبیعی جایگاه نخست را احراز می کرد، امروز در شرایط «انقلابات رنگی»، ملاحظات انرژی برای واشنگتن در پس زمینه قرار می گیرد و ملاحظات مالی به خط مقدم انتقال می یابد. واشنگتن قصد دارد استاندارد دالر- نفت را که تقریباً از چهل سال قبل در جهان عمل می کند، حفظ نماید. استاندارد دالر- نفت دقیقاً در اینجا، در خاورمیانه، آن وقت پایه گذاری شد، که عربستان سعودی و دیگر کشورهای منطقه، قراردادهای ویژه با واشنگتن امضاء کردند و در سالهای هفتاد قرن بیستم تصمیم گرفتند هیدروکربورهای خود را فقط به ازای دالر امریکا صادر کنند. امروز اغلب کشورها به این توافقنامه ها پایبند نیستند، اما در این میان، تهران به طور خود ویژه عمل کرد و نفت خود را به یوان، روپیه و سایر ارزهای ملی غیر از دالر امریکا و یورو فروخت، نفت را با طلا مبادله کرد، و همچنین، نظام معاملات تهاتری را به کار بست.

شروع گفت و گوی فعال واشنگتن با تهران باعث واکنش منفی شدید ریاض گردید. ذکر برخی عواقب احتمالی این مناقشه ضروری به نظر می رسد. عربستان سعودی می تواند خیلی زود در آن وضعیتی قرار گیرد، که به موقع خود ایران قرار گرفت: اعمال تحریم علیه ریاض. در این صورت، باید واکنش ریاض مورد توجه قرار گیرد. ریاض سعی خواهد کرد تسویه پرداختهای خود را با سایر ارزهای ملی، غیر از دالر امریکا انجام دهد. ممکن است از ابزارهای آزموده ای مثل طلا و مبادله کالانی استفاده بکند. حرکت بعدی از آن واشنگتن خواهد بود. واشنگتن کوشش خواهد کرد با انتخاب گزینه نظامی، ریاض را به زیر کنترل خود درآورده و به رعایت توافقنامه چهل سال قبل (محاسبه فقط با دالر امریکا) وادار سازد.

امریکا به گروگان سیاستهای خاورمیانه ای خود تبدیل شده است. در حین تلاش برای بیرون کشیدن یک پای خود از باتلاق (بازسازی مناسبات با ایران)، روشن شد، که پای دیگرش را فرو می کند (تشدید مناسبات با عربستان سعودی). اما هنوز معلوم نیست، که امریکائیا به هدف اصلی خود در نزدیکی به ایران دست خواهند یافت یا نه. به عبارت دیگر، آیا تهران اکنون از محاسبات تجارت بین المللی خود با یوان و روپیه امتناع نموده به سوی دالر امریکا روی خواهد آورد یا نه؟ بعید است. تهران زمان بازی را طولانی خواهد کرد و دیگر حتی با کمند هم نمی توان آن را به سوی سیستم دالر کشاند.

سیستم سست بنیاد خاورمیانه ای دالر- نفت در برابر چشمان ما به باتلاق لرزان تبدیل می گردد... حوادث خاورمیانه، نشان از آن دارد، که دالر امریکا به حالت احتضار افتاده است. جالب است که همه اینها در آستانه صدمین سالگرد تشکیل نظام ذخیره فدرال روی می دهد. اگر شکست دالر واقعیت یابد، در این صورت ماشینهای چاپ نظام ذخیره

فدرال به آهن قراضه بدل می شوند. از نظام ذخیره فدرال فقط یک تابلو به جا می ماند. شکی نیست، که «قهرمان روز» صدمین سالگرد تولد خود را پشت سر خواهد گذاشت. اما مرگ، قطعاً از جانب خاورمیانه به سوی آن خواهد آمد.

توضیحات مترجم:

ترجمه هر مطلب، لزوماً به معنی همراهی با همه مفاد آن نیست. کما این که در این مقاله، پیش از هر موضوعی، دو نکته نه با واقعیت انطباق دارد و نه با نگاه مترجم:

اول- انعطاف امریکا در مقابل ایران. امریکا به عنوان اولین و جنایتکارترین کشور و دولت جعلی در تمام تاریخ جهان به لحاظ شمار جنگها و کشتارهای میلیونی، کودتاهای نظامی، توطئه و دسیسه گری و مداخله در امور داخلی همه کشورها، نه انعطاف پذیر است و نه ماهیت آن چنین اجازه ای را به آن می دهد. امریکا در مقابل ایران تا کنون از خود انعطاف نشان نداده و هیچ گاه هم نخواهد داد. علت اصلی رفتار جدید امریکا در برخورد به ایران این است، که در پی جنگها و رسوائیهای پیاپی، به خصوص، در افغانستان، عراق، سومالی، لیبیا، سوریه و ... گرگ هار امریکا از پا افتاده، از شکار عاجز مانده و به توطئه روی آورده است. در نتیجه، در برخورد با ایران، از سالها پیش، با کمک ناتوی رسانه ئی توانست فضاء و زمینه لازم برای به قدرت رسیدن یک جریان لیبرال هوادار کلان سرمایه داری را ایجاد نموده و با آن به مذاکره بنشیند. از نگاه مترجم، مؤثرترین برخورد با امریکا، نه «تعامل» و «نرمش قهرمانانه» (دولا- راست شدن) و برقراری رابطه سیاسی حسنه برای نجات دالره های بی پشتوانه آن، بلکه، تلاش و کمک به تشکیل و تقویت نیروهای مقاومت در خاورمیانه، امریکای جنوبی و لاتین، افریقا و آسیا برای بیرون راندن امریکا، این راهزن مسلح بین المللی از مناطق مختلف جهان تا درون مرزهای خود است. تنها در اینصورت است، که دهها میلیون مردم مسلح امریکا به جان یک درصدهای حاکم امریکا و جهان (دولت مخفی جهانی) خواهند افتاد؛ حساب آنها را کف دست شان خواهند گذاشت؛ موجبات از هم پاشی کشور مجعول امریکا و نجات همه بشریت را فراهم خواهند ساخت.

دوم- در مورد سردی مناسبات بین امریکا و عربستان سعودی، ارزیابی نویسنده بسیار اغراق آمیز است. چرا که عربستان سعودی هیچ گاه در مقامی نبوده و امروز هم نیست که با سیاستهای امریکا مقابله کند. همانطور که جان کری، وزیر امور مداخلات خارجی امریکا به درستی اذعان کرد، «سلطنت عربستان سعودی تاج و تخت خود را به ایالات متحده امریکا مدیون است».

(*) - نظام ذخیره فدرال (FEDERAL RESERVE SYSTEM): یک مجتمع بانکی متشکل از ۱۲ بانک خصوصی امریکائی از تاریخ ۲۳ دسمبر سال ۱۹۱۳ است، که در حکم بانک مرکزی امریکا انجام وظیفه می کند. به سخن دیگر، امریکا تنها کشور فاقد بانک مرکزی در جهان است که وظیفه آن، از یکصد سال پیش به بانکهای خصوصی سپرده شده است.

*- پروفیسور، دکتر علوم اقتصادی، مدیر مرکز پژوهشهای اقتصادی روسیه

بنام «سرگئی فیودورویچ شاراپوف»

<http://www.fondsk.ru/news/2013/11/08/ob-irane-saudovskoj-aravii-i-100-letnem-jubilee-frs-23853.html>

۲۱ آبان - عقرب ۱۳۹۲